

Sluttrapport 2011

”En for alle!”

Nettbasert fritt tilgjengelig kurs i eksembehandling for helsepersonell og brukere

Prosjektnr. 2009/1/0367– Forebygging. Søkerorganisasjon: NAAF

Thomas Schopf, Senter for Samhandling og Telemedisin (NST)

Vegard A. Johansen, NST

Vibeke Flytkjær, NST

Tromsø januar 2011

Innhold

Innhold	2
Forord	3
Sammendrag	3
Kap 1. Bakgrunn for prosjektet	4
Mål og målgruppe	4
Fremdriftsplan	5
Budsjett.....	6
Kap 2. Prosjektgjennomføring	6
Læringsplattform	7
Tilpasning av kursinnhold til en utvidet målgruppe.....	7
Rekruttering og kursgjennomføring	7
Evaluering av kurset.....	8
Spesifisering og utvikling av det fritt tilgjengelige kurset	12
Kap 3. Resultater og vurdering.....	14
Kap 4. Oppsummering og videre planer	14
Referanser.....	15
Bilag	

Forord

Prosjektet ”En for alle” er finansiert med Ekstra-midler fra ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering og er et utviklingsprosjekt under kategorien ”Forebygging”. Prosjektet ble gjennomført i perioden 01.01.10-31.12.10. Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF) er søkerorganisasjon og prosjekteier og har i tillegg vært en viktig samarbeidspartner i prosjektet. I tillegg har Hud- og Barneavdelingen ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) vært viktige faglige samarbeidspartnere i videreutvikling av kurset. Nasjonalt senter for samhandling og telemedisin (NST) har som prosjektleder hatt ansvar for videreutvikling, gjennomføring og evaluering av elæringskurset. Vi på NST vil gjerne takke våre samarbeidspartnere for god støtte underveis i prosjektet.

Sammendrag

Gjennom prosjektet ”En for alle!” tilbyr vi et fleksibelt kurskonsept rettet mot ulike behov, både til de som ønsker en rask kunnskapsoversikt over eksembehandling eller som et verktøy direkte i pasientbehandling og veiledning, og til de som har behov for intensiv fordypning. Med bakgrunn i evaluering fra kursdeltakere fra prosjektet ”Hjelp det klør!” (2007/1/0350), hvor det ble uttrykt et behov om å få tilgang til kursinnholdet etter endt kursgjennomføring, har vi gjennom dette prosjektet ”En for alle!” utviklet et fritt tilgjengelig elæringskurs *Eksemkompetanse.no*. Kurset er åpent for alle men målgruppen er primært helsesøstre, primærleger og sykepleiere og leger ved hud- og barneavdelinger i alle helseregioner. Se kurset her: <http://www.helsekompetanse.no/eksem>

Samtidig er det opprinnelige og poeng givende kurset *Hjelp det klør!* for primærhelsetjenesten blitt tilpasset en utvidet målgruppe, som også omfatter sykepleiere ved hud- og barneavdelinger samt sykehusleger i spesialisering ved hud- og barneavdelinger. Planen fremover er å tilby det poeng givende kurset *Hjelp det klør!* 1-2 ganger pr. år på landsbasis.

Kap 1. Bakgrunn for prosjektet

Spesialistbehandling på sykehus er av kapasitetsgrunner som regel forbeholdt pasienter med alvorlig eksem. Helsepersonell i primærhelsetjenesten møter jevnlig pasienter med atopisk eksem, særlig barn. De spiller en nøkkelrolle i forhold til å gi råd og praktisk veiledning til den store gruppen pasienter med lett til moderat eksem som aldri kommer til spesialist. For å kunne gi et fullverdig tilbud kreves detaljerte kunnskaper innenfor eksembehandling, og videreutdanningstilbudet i distriktene er begrenset. De geografiske forholdene flere steder i Norge gjør at helsepersonell ikke har muligheten til å reise på kurs i den grad de ønsker, og det er derfor ønskelig med et fleksibelt fjernundervisningstilbud innen eksembehandling.

Det nettbaserte kurset ”Hjelp, det klør!” ble lansert våren 2009 med prosjektstøtte fra Helse og Rehabilitering. Totalt 36 leger og sykepleiere deltok i det første kurset som ble gjennomført i perioden 16.3.-10.5.2009. Det var stor interesse blant allmennleger og helsesøstre for å delta på kurset selv med en begrenset forhåndsannonsering. Målgruppen for kurset var primært leger og helsesøstre/sykepleiere i primærhelsetjenesten, men vi har også registrert interesse for kurset blant hud- og barnesykepleiere og leger i spesialisering innen barne- og hudsykdommer. Det var derfor ønskelig å videreutvikle kurset slik at det også passer for sykehusleger i / med spesialisering i barne-/hudsykdommer samt sykepleiere på respektive avdelinger.

Til nå har kurset kun vært tilgjengelig etter påmelding og i en begrenset tidsperiode. Tilbakemeldinger fra kursdeltakere i det forrige prosjektet viste, at de ønsket at deler av kurset er fritt tilgjengelig over nettet hele tiden. Det er vårt inntrykk at en slik ”kortversjon” kan fungere godt som et oppslagsverk. Samtidig tilkjenner tidligere evaluering at det er ønskelig at det komplette poenggivende kurset med mulighet for tilbakemelding fra fagansvarlig arrangeres med jevne mellomrom. Derfor ønsker vi gjennom prosjektet ”En for alle!” å tilby et fleksibelt kurskonsept rettet mot ulike behov, både til de som ønsker en rask kunnskapsoversikt over eksembehandling og til de som har behov for intensiv fordypning.

Mål og målgruppe

Prosjektet har følgende målsetting.

Overordnet mål:

Bedre livskvaliteten hos barn og voksne med atopisk eksem ved å videreutvikle et fleksibelt og helhetlig nettbasert utdanningskonsept i eksemopplæring og behandling for primær- og spesialisthelsetjenesten.

Hovedmål:

1. Tilpasse og forankre kurset "Hjelp det klør!" som et varig tilbud til alle helseregioner og gjort tilgjengelig for en utvidet målgruppe – ved også å inkludere leger i spesialisering ved hud- og barneavdelinger og sykepleiere ved respektive avdelinger.
2. Utvikle et elæringskurs for selvbruk med utgangspunkt i innholdet fra "Hjelp det klør!" som er fritt tilgjengelig på nettet.
3. Publisere en artikkel i et internasjonalt fagtidsskrift, der et av hovedtemaene er hvordan et slikt kurskonsept kan påvirke allmennlegers holdninger til eksembehandling og pasientopplæring.

Delmål:

1. Gjennomføre kurset "Hjelp det klør!" og en spørreundersøkelse for den utvidete målgruppen for å anvende resultatene til følgende:
 - a. utvikle innholdet i det nye e-kurset som skal være fritt tilgjengelig via nettet.
 - b. tilpasse innholdet i det poeng givende kurset til en utvidet målgruppe.
 - c. publisere en artikkel i et internasjonalt fagtidsskrift.
2. Inngå konkrete avtaler med NAAF og Den Norske Lege Foreningen (DNLf) for fremtidig drift av det poeng givende kurset "Hjelp det klør!".

Målgrupper: Helsesøstre, primærleger, sykepleiere ved hud og barneavdelinger samt sykehusleger i spesialisering ved hud og barneavdelinger i hele landet.

Fremdriftsplan

Prosjektgruppen har arbeidet ut fra følgende fremdriftsplan over en gjennomføringsperiode fra 01.01.10 til 31.12.10.

	2010 Vår	2010 Høst
Inngå avtale med DNLf om annonsering og koordinering av kurset	xxx	
Tilpasse innholdet i det poeng givende kurset "Hjelp det klør!" til en utvidet målgruppe	xxx	xxx

Gjennomføre kurset for den utvidete målgruppen	xxx	
Gjennomføre spørreundersøkelse av deltakerne	xxx	
Spesifisere innholdet som skal gjenbrukes i et fritt tilgjengelig internettkurs og utvikle kurset		xxx
Inngå konkrete avtaler med NAAF, Hudavdelingen ved UNN og DNLF for fremtidig drift	xxx	xxx
Skrive artikkel til fagtidsskrift		xxx

Budsjett

Prosjektet er i sin helhet finansiert av Helse og Rehabilitering utenom en egenandel fra NST. Alle prosjektdeltakerne er ansatt ved NST, og alle aktivitetene er utført av prosjektgruppen. Videre har vi kalkulert med reiseutgifter til møte med NAAF angående forankring av prosjektet.

Hele prosjektet:	2010
Prosjektledelse	70.000 kr
Spørreundersøkelse og artikkelskriving	150.000 kr
Utvikling teknologi og faginnhold	70.000 kr
Overhead/reiseutgifter	10.000 kr
Sum søknad	290.000 kr
Egenandel	80.000 kr
Total sum	370.000 kr

Prosjektet er gjennomført i overensstemmelse med budsjettet, hvilket fremgår av regnskapsrapporten.

Kap 2. Prosjektgjennomføring

I dette kapittel redegjøres for tiltak i henhold til fremdriftsplan og mål med utgangspunkt i evalueringen.

Læringsplattform

Teknisk plattform er den samme som for kurset ”Hjelp det klør!” gjennom www.helsekompetanse.no, en læringsplattform basert på åpen kildekode (Drupal). Bruk av en slik plattform sikrer effektiv administrering av kursdeltakere, at innholdet kan eksporteres og gjenbrukes, og at man kan kjøre parallelle kurs ved behov. Plattformen har avanserte funksjoner for innholdsproduksjon, testverktøy, diskusjonsforum og andre samarbeidsverktøy.

Tilpasning av kursinnhold til en utvidet målgruppe

Kurset er som planlagt blitt tilpasset behovene til spesialistkandidater i hud og barnesykdommer. Prosjektgruppen har i tett dialog med leger og sykepleiere ved hudavdelingen og barneavdelingen ved UNN kartlagt hvilke tilpasninger av kurset det var behov for, og det er særlig blitt gjort endringer innen emneområdet allergologi (modul 3). Avsnittet om utredning og testing er omskrevet og delvis utvidet. Dessuten er det tatt inn ny tekst som omhandler systemisk behandling som gis på sykehus. Denne tilpasning er foretatt i 2 omganger, først i forkant av første kursgjennomføring våren 2010 og igjen etter evalueringen av kurset.

Rekruttering og kursgjennomføring

Etter tilpassing av nytt innhold ble kurset gjennomført for utvidet målgruppe våren 2010. Spesialitetskomiteene for Barnesykdommer samt Hud og veneriske sykdommer har på forhånd godkjent kursene som tellende med 10 poeng i spesialistutdanningen.

Vi ønsket deltakere innen den nye målgruppen (leger og sykepleiere ved hud- og barneavd.), og annonserte derfor i kurskatalogen på nettstedet til Tidsskrift for den norske legeforening og i bladet AstmaAllergi som utgis av NAAF. I tillegg hadde vi en venteliste for kursdeltakere som hadde hørt om kurset og meldt sin interesse på forhånd. Dette resulterte i at totalt 23 deltakere som fullførte dette kurset med innlevering av alle tester og cases.

Alle deltakere fikk tilsendt informasjon om kurset og kursrommet pr. mail på forhånd og ble i tillegg oppfordret til å presentere seg for hverandre i kursrommets diskusjonsforum. Som i de tidligere gjennomførte kurs måtte alle deltakere svare på oppgaver individuell (tester og kasuistikker) men med mulighet for diskusjon både mellom deltakere og mellom deltakere og fagperson innen en bestemt frist for å få kurset godkjent med gjeldende poeng. Mer utdypende

informasjon om kursets mål, innhold og arbeidskrav er tilgjengelig i selve kursrommet.

Evaluering av kurset

Hovedmålet med evalueringen var å få tilbakemeldinger fra leger og sykepleiere på Hud og Barneavdelinger. Dessuten ønsket man en orientering om hvilke emner og faglig innhold som skal prioriteres i det fritt tilgjengelige kurset. Kurset ble derfor evaluert med blant annet fokus på:

- Hvilke avsnitt i nettkurset "Hjelp, det klør!" er de mest sentrale?
- Hvilke faglige emner bør prioriteres i opplæringen?

Metoden som er anvendt er et elektronisk spørreskjema i kursrommet, som alle deltakere ble oppfordret til å utfylle. Spørreskjemaet er utformet som en rekke påstander som deltakerne skal rangere på en skala fra 1-5, og i tillegg har noen av spørsmålene et åpent kommentarfelt for utdypende kommentarer. Det vil her bli trukket frem noen utvalgte spørsmål og svar, da en utfyllende evaluering vil bli for omfattende for denne rapporten.

Totalt har det vært 31 påmeldte deltakere, hvorav 24 leger og 7 sykepleiere/helsesøstre. 23 av deltakere har fullført kursene med alle tester og kasuistikker. 19 av disse har videre utfylt evalueringsskjema etter fullført kurs. Geografisk var deltakerne spredt i alle helseregioner med hovedtyngde i Helse Sør Øst.

19 Respondenter:

- 1 helsesøster
- 2 sykepleiere
- 8 primærleger
- 3 leger ved hudavd.
- 4 leger ved barneavd.
- 1 annet

Fordeling i helseregioner:

- Helse Nord: 3
- Helse Midt: 3
- Helse Vest: 4
- Helse Sør Øst: 9

Generelt om kurset.

Generelt synes deltakerne at kurset er lett å forstå i det 17 av 19 er helt enig i dette. Til utsagnet ”Jeg kommer til å få nytte av kurset i mitt arbeide” svarer 5 av 19 ”enig” og 14 ”helt enig”.

Videre bekrefter deltakerne i tråd med tidligere evalueringer, at de ønsker å bruke kursinnholdet i direkte pasientinstruksjon, idet 16 av 19 er ”enig” eller ”helt enig” i spørsmål om dette.

Tester og kasuistikker.

Det fremgår også tydelig at deltakerne ønsker så vel tester som kasuistikker, da 18 av 19 i begge tilfelle svarer ”enig” eller ”helt enig” til påstand om at dette er nyttig.

Video og lyd.

Også bruk av video og lyd i fremstillingen av læringsinnholdet blir positiv evaluert:

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
Jeg synes det var nyttig med prosedyrer og forelesninger med video/lyd	0 / 19	4.6 / 5	0 / 19	0 / 19	2 / 19	4 / 19	13 / 19
	0%		0%	0%	11%	21%	68%

Noen kommentarer til video/lyd:

- Nyttig med video hvor man demonstrerer prosedyrer.
- Som lege er det ikke ofte jeg ser slike ting i praksis. Veldig fint å vite hva man sender pasienter til og kunne svare på praktiske spørsmål om hvordan behandlingen gjennomføres.
- Svært bra, klart og varierende læring. Fin flyt i videoene og naturlig fremstilling.

Diskusjonsforum.

Deltakelse i forum har vært frivillig men alle ble oppfordret til å presentere seg der, hvilket 7 av deltakerne benyttet seg av. I tillegg har disse vært inne og diskutert ulike faglige problemstillinger med fagperson, og det har vært totalt 32 innlegg i det faglige forum.

På spørsmål om deltakerne opplever forumet som nyttig til utveksling av erfaringer er der ulike oppfatninger av dette:

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes det var nyttig å kunne utveksle erfaringer i diskusjonsforum"	1 / 19	3.1 / 5	2 / 19	4 / 19	5 / 19	2 / 19	5 / 19
	5%		11%	21%	26%	11%	26%

Videre på spørsmål om det var nyttig å kunne stille spørsmål til fagperson svarte deltakerne mere positivt:

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes det var nyttig å kunne stille spørsmål til fagpersoner i diskusjonsforum"	1 / 19	4 / 5	0 / 19	1 / 19	3 / 19	5 / 19	9 / 19
	5%		0%	5%	16%	26%	47%

På tross av forholdsvis lite aktivitet i forumet svarer flere med utdypende kommentarer, at de likevel synes et slikt forum er nyttig, og at flere har hatt nytte av å lese andre sine innlegg:

-Bra at lese andre sine spørsmål. Mye lærerikt.

-Dette kan jeg kanskje benytte meg av når mai nærmer seg. Utrolig bra og kunne få hjelp her og også diskutere videre.

-Jeg brukte ikke diskusjonsforumet så veldig aktivt, kun i forbindelse med faglige spørsmål. Fikk raske og gode svar.

-Jeg har ikke benyttet diskusjonsforumet selv, men har lest alle innslag.

-Jeg har ikke hatt tid til å benytte meg av dette i noen utstrekning, men konseptet er genialt.

Tema/moduler.

På spørsmål om deltakerne opplevde innholdet i hver av de 3 moduler relevant, svarte alle bortsett fra 2, som ikke svarte på spørsmålet ang. modul 2 (Infeksjoner), at de var "enig" (21-26%) eller "helt enig" (74-79%).

Videre ble deltakerne spurt om hvilke områder de mente var viktigst, når det gjelder opplæring av pasienter. Hertil krysset 36-50% av deltakerne av for henholdsvis Fuktighetskremer (43%), Kortisonbehandling (50%), Forverrende/utløsende faktorer (43%) og Mestring (36%). Av de resterende muligheter krysset 14% av på Lokal infeksjonsbehandling og 7% på Allergier.

Utdypende kommentarer til elæringssystemet og kurset generelt.

-Det passer fint i min situasjon, som har små barn og kan lese\gå på kurs når passer meg i døgnet.

-Dette var et svært nyttig og lærerikt kurs! Fin variasjon med video og takst, introduksjon og avslutning med testspørsmål. Svært oppklarende og jeg sier tusen tusen takk!

-Jeg kunne arbeide med stoffet når det passet for meg. Tekster, bilder og video lett forståelig. Multiple choice ga god egenkontroll.

-Godt tilbud (slipper å reise). Stor fleksibilitet, kan gjøres i fordypningstid på jobb eller hjemme på ettermiddag, hjemme med permisjon. Bør også promoteres overfor sykehusavdelinger som kan sende flere leger på samme kurs uten å miste alle fra klinisk drift på samme uke/ dager.

Utdypende kommentarer til innholdet.

-Jeg synes innholdet er perfekt komponert, godt strukturert og passe mengde.

-Kunne ønsket litt mer om allergier som kan ha betydning for eksem. Egg, melk, midd etc. Samt tiltak i forhold til dette.

-Kunne ha litt om epikutantesting og eksem

-Kunne vært flere kasuistikker.

-Synes dette var godt grunnleggende og svært nyttig for min del som fersk lege og her fikk jeg svar på mange ting som tidligere vært uklart. Spesielt avlesning av prikktest ble klart. Det var svært nyttig ds jeg i løpet av perioden fikk inn en 6 mnd gammel pas med infisert eksem til ansikt og da var det bare og forsøke og det har vist seg og gå bra i tiden vedkommende venter på hudlegetime.

Oppsummering.

Generelt er deltakerne ifølge evalueringen godt fornøyde med kurset, og samtidig har vi fått noen nyttige tilbakemeldinger på hva deltakerne vektlegger mest i kurset og hva som gjerne kunne vært mer utdypet.

Kort oppsummert vektlegger deltakerne bruken av video, lyd og bilder i tillegg til muligheten for å teste seg selv. Også kasuistikker med tilbakemelding fra fagansvarlig og muligheten for at stille spørsmål til fagansvarlig via forumet vektlegges høyt.

Derutover etterspørres særlig mer teori innen allergi i de utdypende kommentarer, mens dette temaet vektlegges minst på spørsmål om, hva som er viktigst når det gjelder opplæring av pasienter. Vi tolker dette slik at deltagerne ønsker fordypning i det teoretiske grunnlaget for allergidiagnostikken. Mange pasienter tror at allergi spiller en viktig rolle i deres situasjon. Forskning har vist at dette kun gjelder et mindretall. Ikke desto mindre er det avgjørende for legen å identifisere hvem det gjelder. Allergidiagnostikk er noe som legen skal beherske, derimot har den ingen vesentlig plass i opplæringen av pasienter.

Spesifisering og utvikling av det fritt tilgjengelige kurset

På bakgrunn av resultater og kommentarer fra evalueringen og i samarbeid med fagfolk fra praksis har vi utarbeidet en kravspesifisering, og med i utgangspunkt i denne har vi utviklet et fritt tilgjengelig kurs som vi har valgt å navngi *Eksemkompetanse.no*. I vurderingen av innholdet til det fritt tilgjengelige kurset har vi hatt fokus på, at kurset ikke skal erstatte det poeng givende og passordbeskyttede kurset, men være et supplement, som også kan anvendes direkte i praksis- og undervisningssammenhenge. Det fritt tilgjengelig kurset gir ingen kurspoeng.

Design av Eksemkompetanse.no er i samråd med NAAF inspirert av NAAF sine temasider <http://www.naaf.no/no/fersking/> Vi har samtidig valgt å bevare banneret og en del kjennetegn fra Eksemskolen.no og Hjelp det klør!, slik at folk kan kjenne seg igjen på de ulike websteder. På kursets forside presenterer vi 5 hovedtema:

- Basiskunnskaper
- Infeksjoner
- Innleggelse

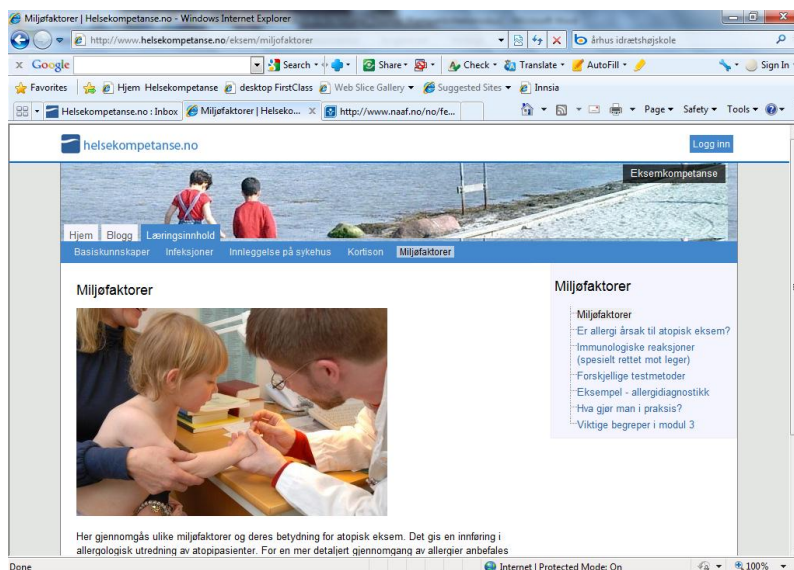
- Kortison
- Miljøfaktorer

Herfra navigeres det videre til selve faginnholdet ved å klikke på ikonene eller via linkene i høyre menylinje. Man kan fritt navigere seg mellom de ulike tema, og hvert tema består av en kombinasjon av tekst, video og illustrasjonsbilder av eksem. På forsiden finnes også ikoner med linker direkte til de ulike prosedyrevideoer, da dette er innhold som er fremhevet som viktig i undervisningsøyemed av respondentene i evalueringen.

Oppgavedelen er blitt redusert, idet kasuistikkdelen er tatt bort, mens det fortsatt er mulig å teste seg selv gjennom en multiple choice test, som det gis umiddelbar tilbakemelding på. Besvarelse av kasuistikker krever en individuell tilbakemelding, hvilket ville kreve for stor ”tilstedeværelse” og uforutsigbare tidsmessige resurser av den fagansvarlige i et slikt åpent kurs.

Diskusjonsforumet fra det opprinnelige kurset er tatt bort, og det er i stedet blitt opprettet en blogg med fagansvarlig som redaktør. Her kan man skrive om ulike tema og nyheter innen eksembehandling og det er mulig for alle interesserte å stille spørsmål og kommenterer. Der finnes i tillegg et kommentarfelt på hver webside, hvor man enkelt kan kommentere innholdet og dele kommentarene med andre.

For å se kurset gå via linken: <http://www.helsekompetanse.no/eksem>

Kap 3. Resultater og vurdering

Prosjektet er i sin helhet gjennomført i henhold til fremdriftsplanen, de oppsatte mål og de økonomiske rammer som var tilrådighet.

Det poeng givende kurset krever mer administrering end det fritt tilgjengelig kurset, og det har hele tiden vært et mål å forankre begge kurs i et fagmiljø, som kan administrere disse og bidra i en kontinuerlig videreutvikling og oppdatering av innholdet. Angående videre forankring av begge kurs er vi ikke kommet helt i mål, men forankringsprosessen er i gang og fortsetter etter prosjektets avslutning.

NST har gjennomført 2 møter med NAAF (NAAF i Oslo 18/1 og NST i Tromsø 4/6), hvor vi har diskutert ulike muligheter ang. forankringen. NAAF stiller seg i utgangspunktet positiv til å ta på seg en rolle i videreføringen av henholdsvis det fritt tilgjengelige og det poeng givende kurset og knytte disse tettere opp mot NAAF sine nettsider, men det gjenstår en mer konkret spesifisering og avtale av hvordan vi i praksis skal gjennomføre dette. Inntil det er på plass fortsetter NST v/fagansvarlig Thomas Schopf som hovedadministrator og faglig ansvarlig for kurset.

Siden samarbeidet med NAAF har vært vellykket og man også i fremtiden ønsker å trekke inn deres kompetanse, er det naturlig å overlate administrering av kurset (annonsering og påmelding) til NAAF. Denne fremgangsmåten er gjort i overenskomst med Den norske legeforening (DNLF). Respektive spesialitetskomiteer skal søkes om godkjenning forut for gjennomføring av nye kurs.

Det er videre i forbindelse med prosjektet under utarbeidning en artikkel som i nærmeste fremtid planlegges sendt til et internasjonalt tidsskrift med fagfelleevaluering.

Kap 4. Oppsummering og videre planer

Med bakgrunn i evaluering fra kursdeltakere fra det forrige prosjekt "Hjelp det klør!", hvor det ble uttrykt et behov om å få tilgang til kursinnholdet etter endt kursgjennomføring, har prosjektgruppen utviklet et elæringskurs *Eksemkompetanse.no* som er fritt tilgjengelig på

nettet for selvbruk med utgangspunkt i innholdet fra ”Hjelp det klør!”. Samtidig har vi tilpasset og startet forankringen av det poeng givende kurset som et varig tilbud til alle helseregioner.

NST fikk i 2010 i tillegg bevilget midler fra Helse Nord for et nytt prosjekt "Veiledning av primærleger gjennom et nytt e-læringskonsept ". Det er en randomisert kontrollert studie der man ser på effektene av telemedisinbasert veiledning av allmennleger. "Hjelp det klør!"-kurset utgjør en del av intervensjonen som gis et utvalg av leger.

Kurset "Hjelp, det klør!" ble i forbindelse med det nye prosjektet ”Veiledning av primærleger” derfor gjennomført for fjerde gang høsten 2010 for allmennleger og sykehusleger. Evalueringen gjøres på bakgrunn av spørreskjemaer. Det er knyttet spesiell interesse til hvordan tilpasningene for leger på sykehus er blitt mottatt. Resultater foreligger ennå ikke. Her planlegges en publikasjon når alle data er analysert.

I løpet av de to prosjektperioder for ”Hjelp det klør!” og ”En for alle!” har totalt 121 deltakere vært påmeldt og 82 har fullført kurset med kursbevis. I tillegg pågår kurset for tiden med 83 påmeldte og 10 har foreløpig fullført i denne gruppen ”høst 2010”.

Planen fremover er å tilby det poeng givende kurset *Hjelp det klør!* 1-2 ganger pr. år på landsbasis, samtidig som alle nå kan dra nytte er det fritt tilgjengelige kurset *Eksemkompetanse*. NST vil i tiden fremover markedsføre og synliggjøre det åpne kurset via ulike websider fra: Helsekompetanse.no/NST, NAAF, DNLF, Norsk sykepleieforbund, diverse sykehusportaler m.m. Det gjenstår å se i hvilket omfang det åpne kurset blir tatt i bruk i den kliniske hverdagen, men det er vårt ønske, at den kan bidra som et anvendelig og praktisk verktøy både i den direkte pasientbehandling og veiledning og som støtte i målgruppens kompetanseoppbygging.

NST vil fremover følge nøye med på antall treff på eksemkompetanse.no og aktivitet og respons på bloggen. Vi vil også løpende vurdere behov for eventuelle justeringer og oppdateringer av begge kursene.

Referanser

General practitioners and nurses have similar perceptions of a joint web-based CME course on atopic eczema". Muntlig presentasjon på konferansen "Telederm 2010", Amsterdam, november 2010.

www.helsekompetanse.no og www.drupal.org for motoren bak læringsplattformen.

Tilgang til kursrom for "Hjelp det klør!" kan gis ved henvendelse til NST (Vibeke Flyktjær)

Bilag

Evalueringresultater for kurset "Hjelp det klør!" våren 2010

Spørsmål	Latt stå tomt	Helsesøster ✓	Sykepleier	Primærlege	Lege ved hudavd...	Lege ved barnea...	Medisinsk stude...	Annet
Hva er din tittel?	0 / 19 0%	1 / 19 5%	2 / 19 11%	8 / 19 42%	3 / 19 16%	4 / 19 21%	0 / 19 0%	1 / 19 5%

Spørsmål	Latt stå tomt	Resultater
Hvis lege el. helsesøster/sykepleier, hvor mange år har du jobbet innen faget?	0 / 19	Se svar (16)

Spørsmål	Latt stå tomt	Helse Nord ✓	Helse Midt	Helse Vest	Helse Sør Øst
Hvilken helseregion bor du i?	0 / 19 0%	3 / 19 16%	3 / 19 16%	4 / 19 21%	9 / 19 47%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes elæringssystemet er lett å forstå" Kryss av på en skala fra 1-5	0 / 19 0%	4.7 / 5	1 / 19 5%	0 / 19 0%	0 / 19 0%	1 / 19 5%	17 / 19 89%

Spørsmål	Latt stå tomt	Resultater
Utdypende kommentar til eLæringssystemet?	5 / 19	Se svar (14)

Følgende svar ble gitt som respons til: **Utdypende kommentar til eLæringssystemet?**

-Det passer fint i min situasjon, som har små barn og kan lese\gå på kurs når passer meg i døgnet.

-Dette var et svært nyttig og lærerikt kurs! Fin varisjon med video og takst, introduksjon og avslutning med testspørsmål. Svært oppklarende og jeg sier tusen tusen takk!

-Fungerer veldig greit. Kunne med fordel vært brukt som forberedelse til kurs med oppmøte. Bildene var litt små og vanskelige å få tak på, burde vært mulig å få dem opp i større format for oss med høy skjermopløsning.

-har fungert fint

-Har fungert godt, lett å forstå.

-Jeg har tatt master i helseinformatikk og tror dette er en av

Spørsmål

Latt stå tomt Resultater

veiene fremover for å effektivisere og øke kompetansen blant helsearbeidere. Synes e-læring er utrolig interessant og opplever i det daglige altfor liten kunnskap om hva andre vet om hvilke muligheter som finnes for å øke kompetansen...

-Jeg kunne arbeide med stoffet når det passet for meg.

Tekster, bilder og video lett forståelig.

Multiple choice ga god egenkontroll.

-Jeg synes det er en effektiv og lærerik måte å oppdatere/friske opp faktakunnskaper på.

Spesielt for oss med mange år i yrket og som kanskje er litt lei av å sitte på kurs og skolebenker og høre det vi har hørt mange ganger før.

-Kjempe bra, supert med små multiple choice test av en sjølv før kasuistikker.

-Materialet har vært veldig oversiktig.

Når man ser oversikt over kapitler, virket kurset veldig strukturert.

Det er fint med teoretisk del først, og så kasuistikk, mens man kan alltid gå tilbake og lese det man trenger, på nytt.

-Neste side burde man kunne komme til ved å trykke på ikon nederst på siden istedenfor å måtte gå øverst på siden igjen.

-Utmerket kurstilbud som bør utvides til å omfatte flere emner.

Blanding av multiple choice og kasuistikkoppgaver er utmerket. Håper at det etter hvert kan gjennomføres kurs godkjent som kliniske emnekurs i allmenntidisin på denne måten.

-Veldig greit, dette har et enkelt brukergrensesnitt.

-Veldig oversiktlig. Få feil.

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg tror jeg vil måtte trenge hjelp fra en person med teknisk kunnskap for å kunne ha nytte av dette kurset" Kryss av på en skal fra 1-5	0 / 19	1.3 / 5	17 / 19	1 / 19	0 / 19	0 / 19	1 / 19
	0%		89%	5%	0%	0%	5%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes at de forskjellige delene av kurset hang godt sammen" Kryss av på en skala fra 1-5	0 / 19	4.5 / 5	0 / 19	0 / 19	1 / 19	8 / 19	10 / 19
	0%		0%	0%	5%	42%	53%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes det faglige innholdet i modul 1 er relevant"	0 / 19	4.8 / 5	0 / 19	0 / 19	0 / 19	4 / 19	15 / 19
	0%		0%	0%	0%	21%	79%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes det faglige innholdet i modul 2 er relevant"	2 / 19	4.3 / 5	0 / 19	0 / 19	0 / 19	3 / 19	14 / 19
	11%		0%	0%	0%	16%	74%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes det faglige innholdet i modul 3 er relevant"	0 / 19	4.7 / 5	0 / 19	0 / 19	0 / 19	5 / 19	14 / 19
	0%		0%	0%	0%	26%	74%

Spørsmål	Latt stå tomt	Resultater
Utdypende kommentarer til innholdet. Noe som mangler eller kunne være utdypet i noen av modulene?	9 / 19	Se svar (10)

Følgende svar ble gitt som respons til: **Utdypende kommentarer til innholdet. Noe som mangler eller kunne være utdypet i noen av modulene?**

- De var lette og forståelige, samtidig tok de av de problemene som er veldig aktuell i hverdag problematikk.
- Gjerne mer tydelig "standardbrev" og søknader. Ikke slik det foreligger i dag som PDF/scannet bilde men som word fil. Enklere å kopiere over til eget bruk.
- Jeg synes innholdet er perfekt komponert, godt strukturert og passe mengde.
- Kunne ønsket litt mer om allergier som kan ha betydning for eksem. Egg, melk, midd etc. Samt tiltak i forhold til dette.
- Kunne ha litt om epikutantesting og eksem
- Kunne vært flere kasuistikker.
- Lett tregt med video, kan ikke "slå op å læse" på et område så lett.
- Når man først var igang med allergitestning, kunne det godt ha vært utdypet litt mer om eliminasjon/provokasjon og litt mer om ikke- igE-medierte reaksjoner.
- Som sykepleier tror jeg vel dette kurset var mer rettet mot leger enn sykepleiere. I tillegg har jeg en annen aldersgruppe i

Spørsmål

Latt stå tomt Resultater

fokus enn barn (eldre), men håpet å lære litt om eksem og hudplager generelt. Som sykepleier opplever jeg at det er vi som observerer og legen foreskriver ofte det vi ber om. Tror derfor det er viktig at vi som spl også kan en del om dette.

Tilsynslege stoler på det vi observerer.

-Synes dette var godt grunnleggende og svært nyttig for min del som fersk lege og her fikk jeg svar på mange ting som tidligere vært uklart. Spesielt avlesning av prikktest ble klart.

Det var svært nyttig ds jeg i løpet av perioden fikk inn en 6 mnd gammel pas med infisert eksem til ansikt og da var det bare og forsøke og det har vist seg og gå bra i tiden vedkommende venter på hudlegetime.

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
Jeg synes det var nyttig med prosedyrer og forelesninger med video/lyd	0 / 19	4.6 / 5	0 / 19	0 / 19	2 / 19	4 / 19	13 / 19
	0%		0%	0%	11%	21%	68%

Spørsmål

Latt stå tomt Resultater

Utdypende kommentarer til bruk av video og lyd?

7 / 19

[Se svar \(12\)](#)

Følgende svar ble gitt som respons til: **Utdypende kommentarer til bruk av video og lyd?**

-Av og til var problem kobling(internett).

-Dårlig/for lav lyd på flere av opptakene.

-Det er bra med forelesninger. Dette motiverer og gir ofte vel så godt læringsutbytte som å lese samme teksten!

-Flot.

-Foredraget til Dr Bolle kunne også vært skriftlig.

Ville da ha skrevet det ut.

-Hadde vært fint med noe skriftlige materialer i tillegg til lyd og bilde, spesielt vedr allergidelen

-Litt dårlig lyd på forelesningene i modul 3

-Nyttig med video hvor man demonstrerer prosedyrer.

-Nyttig og kjekk avveksling fra kun lesing på skjerm.

-Som lege er det ikke ofte jeg ser slike ting i praksis. Veldig fint å vite hva man sender pasienter til og kunne svare på praktiske spørsmål om hvordan behandlingen gjennomføres.

-Svært bra, klart og varierende læring. Fin flyt i videoene og naturlig fremstilling.

Testpersonen for vårbandasjer var særlig tålmodig :o)

-Veldig bra, men kunne med fordel vært mulig å få opp full-screen-format.

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg kunne tenke meg at kursrommet er tilgjengelig også etter kursavslutningen" Kryss av på en skala fra 1-5	0 / 19	4.5 / 5	0 / 19	1 / 19	3 / 19	1 / 19	14 / 19
	0%		0%	5%	16%	5%	74%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg kunne tenke meg å benytte deler av kursinnholdet til instruksjon av pasienter" Kryss av på en skala fra 1-5	1 / 19	4.3 / 5	0 / 19	0 / 19	2 / 19	4 / 19	12 / 19
	5%		0%	0%	11%	21%	63%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes testoppgavene etter hver modul var nyttige"	1 / 19	4.5 / 5	0 / 19	0 / 19	0 / 19	5 / 19	13 / 19
	5%		0%	0%	0%	26%	68%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes kasuistikkene var nyttige"	0 / 19	4.7 / 5	0 / 19	0 / 19	1 / 19	3 / 19	15 / 19
	0%		0%	0%	5%	16%	79%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg har vært aktiv i diskusjonsforum"	0 / 19	1.9 / 5	10 / 19	1 / 19	7 / 19	1 / 19	0 / 19
	0%		53%	5%	37%	5%	0%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes det var nyttig å kunne utveksle erfaringer i diskusjonsforum"	1 / 19	3.1 / 5	2 / 19	4 / 19	5 / 19	2 / 19	5 / 19
	5%		11%	21%	26%	11%	26%

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg synes det var nyttig å kunne stille spørsmål til fagpersoner i diskusjonsforum"	1 / 19	4 / 5	0 / 19	1 / 19	3 / 19	5 / 19	9 / 19
	5%		0%	5%	16%	26%	47%

Spørsmål

Latt stå tomt Resultater

Utdypende kommentarer til bruk av diskusjonsforum generelt.

11 / 19

[Se svar \(8\)](#)

Ølgende svar ble gitt som respons til: **Utdypende kommentarer til bruk av diskusjonsforum generelt.**

- Bra at lese andre sine spørsmål. Mye lærerig.
- Dette kan jeg kanskje benytte meg av når mai nærmer seg. Utrolig bra og kunne få hjelp her og også diskutere videre.
- Diskusjonsforum er positivt. Årsaken til at jeg foreløpig iokke har benyttet meg av det er at jeg har gjennomført kurset på kort tid, kurset vil jo være åpent en stund til og det kan godt tenkes at jeg vil bruke det underveis i tiden som kommer. Det er luksus å kunne få stille spørsmål direkte til erfarne spesialister.
- Jeg brukte ikke diskusjonsforumet så veldig aktivt, kun i forbindelse med faglige spørsmål. Fikk raske og gode svar.
- Jeg har ikke benyttet diskusjonsforumet selv, men har lest alle innslag.
- Jeg har ikke hatt tid til å benytte meg av dette i noen utstrekning, men konseptet er genialt.
- Jeg har ikke vært delaktig og mener derfor jeg ikke har så rett til å uttale meg :-). Men for de som har deltatt ser jeg at de har fått en del svar og jeg kan se at det ville vært nyttig om jeg hadde benyttet meg av det.
- Personlig kunne jeg ha vært mer aktiv. Veldig godt tilbud. Fikk besvart en del av mine egne spørsmål ved å lese innlegg fra andre. Rask og god tilbakemelding.

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg kommer til å få nytte av kurset i mitt arbeide" Kryss av på en skal fra 1-5	0 / 19	4.7 / 5	0 / 19	0 / 19	0 / 19	5 / 19	14 / 19
	0%		0%	0%	0%	26%	74%

Spørsmål

Latt stå tomt Resultater

Ser du noen fordeler eller ulemper ved at kurset er tverrfaglig?

7 / 19

[Se svar \(12\)](#)

Følgende svar ble gitt som respons til: **Ser du noen fordeler eller ulemper ved at kurset er tverrfaglig?**

- Den helt klare ulempen er at jeg gjennom hele kurset savnet litt mer spesifikk, litt mer spisset informasjon med tanke på leger som ikke kan "henvise til spesialist", men sitter på en barneavdeling og må håndtere det aller meste selv i samarbeid med andre. Fordelen er bredden, jeg ser for meg at videoer med smøring og pålegging av wet-wraps ville utgått i et rent legekurs for spesialisthelsetjenesten.
- Det er bra å kunne dele erfaringer
- Det kan kanskje bli litt vanskelig ift å gå i dybden på enkelte ting når det er mer tverrfaglig, men stortsett bra

-Fordelen er at det apellerer til mange faggrupper. For meg som jobber med barn synes jeg kurset har vært forbausende rettet mot barn, noe jeg selvsagt er glad for!

-Ingen ulemper med det!

-Jeg ser ingen ulemper.

I praksis må man foholde seg til kollegaer fra div. spesialiteter. Det er lurt å få vite fra hvilke vinkler vi ser på samme pasient med samme plager.

-No

-Ser bare fordeler ved tverrfaglig vurdering, selvom dette kan lage tvile tilstander.

-Ser bare fordeler. Jeg hadde svært god nytte av og se demovideoer. Ulemper blir vel at kunne ønsket mer fordypning innen de ulike temaer, men for meg med så lite kunnskap på forhånd så var dette veldig lærerikt.

-ser kun fordeler

-Som nevnt tidligere, veldig nyttig å vite hva andre fagpersoner gjør.

-Som sagt synes jeg kanskje dette var mer rettet mot leger enn sykepleiere. Behandling og behandlingsslengde, nedtrapping er legens ansvar og vi skal ikke måtte minne legen på dette, selv om jeg faktisk opplever at anbefalt behandling her ikke følges.

Spørsmål	Latt stå tomt	Resultater
Kommentarer til kurset generelt?	6 / 19	Se svar (12)

Følgende svar ble gitt som respons til: **Kommentarer til kurset generelt?**

-Bra kurs med god oppdatering.

-Bra kurs.

-Bra, mye bra. Skulle ha mye mer i den form.

-Godt tilbud (slipper å reise). Stor fleksibilitet, kan gjøres i fordypningstid på jobb eller hjemme på ettermiddag, hjemme med permisjon. Bør også promoteres overfor sykehusavdelinger som kan sende flere leger på samme kurs uten å miste alle fra klinisk drift på samme uke/ dager.

-Multiple choice spørsmålene var noen ganger tvetydige, og tok ikke høyde for alle premisser.

-Selv opm jeg har jobbet med eksem i mange år er det alltid noe nytt å lære.

Mye var kjent fra før. men det er bra å få kvalitetsikret det man gjør.

Jeg ønsker at det kunne komme flere lignende kurs.

Jeg ønsker mere om allergier både luftveis- og matallergier. Mer om hvordan man tolker resultatene og tiltak som settes i verk.

-Svært svært bra og nyttig. Tusen takk! Lykke til videre i arbeidet med dette :o)

-Veldig bra konsept. Kunne fint ha erstattet/suplert spesialiseringkurs slik at de ikke måtte være like langvarige. Mye kunne vært gjennomgått på forhånd av teori slik at selve kursene kunne konsentrere seg mer om det praktiske - og gitt mer læringsutbytte. Åpen mulighet til å stille spørsmål elektronisk underveis er et pluss.

-Veldig bra kurs. Som tidligere nevnt er jeg interessert i flere kasuistikker og forklaringer til bildene. Noe som ofte er en utfordring ved eksem (for mange av oss som ikke er hudleger, og som er ferske i legelivet) er å beskrive det en ser. Det hadde vært fint med klare og korrekte beskrivelser av det man ser på bildene.

Kunne godt tenkt meg et elæringskurs som het "hudsykdommer hos barn"...

Takk for bra kurs!

- Veldig bra, flott å kunne oppdatere seg når man selv har anledning.
- veldig bra.
- Veldig spennende, nyttig og stimulerende til å lære videre.

Spørsmål	Latt stå tomt	Gjennomsnitt	1	2	3	4	5
"Jeg prioriterer opplæringen til pasienter med atopisk eksem høyt og avsetter derfor ekstra tid i møte med mine pasienter" Kryss av på en skala fra 1-5	0 / 14	3.5 / 5	0 / 14	1 / 14	7 / 14	4 / 14	2 / 14
	0%		0%	7%	50%	29%	14%

Spørsmål	Latt stå tomt	Helsesøster ✓	Fastlege ✓	Legevakt ✓	Eksemskole på ... ✓	Eksemskole på ... ✓	Annet ✓
Det ideelle opplæringstilbudet til mine pasienter med atopisk eksem burde i hovedsak være ved (ett valg mulig):	0 / 14	2 / 14	6 / 14	0 / 14	10 / 14	5 / 14	1 / 14
	0%	14%	43%	0%	71%	36%	7%

Spørsmål	Latt stå tomt	Fuktighetskreme... ✓	Kortisonbehandl... ✓	Lokal infeksjon... ✓	Forverrende/ut... ✓
Hvilke områder mener du er viktigst når det gjelder opplæring av pasienter med atopisk eksem? (Sett kryss ved de 3 viktigste punktene)	0 / 14	6 / 14	7 / 14	2 / 14	6 / 14
	0%	43%	50%	14%	43%

Spørsmål	Latt stå tomt	Helsesøster ✓	Fastlege ✓	Legevakt ✓	Eksemskole på ... ✓	Eksemskole på ... ✓	Annet ✓
Opplæringen av mine pasienter med atopisk eksem gjøres i dag hovedsakelig ved (ett valg mulig):	0 / 14	0 / 14 0%	6 / 14 43%	0 / 14 0%	3 / 14 21%	0 / 14 0%	5 / 14 36%